

SZERKESZTŐI IRODA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona.
Félre 8 frt. n. 16 korona. 1 óra 1 frt. 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adának vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvtári cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Védekezzünk.

Kolozsvár város adófizető közönségének ez évi kereseti adójáról szóló kivetési lajstromok e hó 12-ik napjáig közszemlére voltak kitéve.

Ez idő alatt alkalmuk lehetett az adózó polgároknak tájékozást szerezni maguknak arról, hogy kereseti adójuk minő összegben irányoztatott elő.

A mint a kibocsátott hirdetményből látjuk, az adókövető bizottság e hó 17-ik napján, tehát a legközelebbi hétfőn kezdi meg a tárgyalásokat,

Minden adózó polgárnak jelentős érdeke az — főleg a mai súlyos megélhetési viszonyok között — hogy minő adóterhet kívánna a pénzügyi közegek reájuk hárítani.

Ép ez érdekből nem tartjuk felesleges dolognak, most az adókövetési tárgyalások küszöbén felhívni minden adófizető polgárnak a figyelmét arra, hogy a tárgyalásokon igyekezzék megvédeni az érdekeit a finansz közegek szokásos tulkapásai ellen.

A mint tudomásunk szerzettünk róla — vajmi kevés ember vette magának azt a fáradságot, hogy az adókövetési lajstromokat megtekintse, s abból tájékozza magát a reá háruló adóteher nagysága iránt.

Epen ebből a körülményből kifolyólag következtetnünk kell, hogy az adókövető bizottság tárgyalásain is igen sokan fogják elmulasztani érdekeik megvédését.

Már pedig a mai világban még az aránylag vagyományos osztályokra nézve sem lehet közömbös az, hogy mennyit kell a maguk keresményéből az államnak átengedniök azért a kegyességért, hogy köteleikben őket megtűri.

A szegényebb néposztályakra nézve pedig egyenesen létkérdés, hogy állam és város mennyit vonjon el a keresményből, a mely oly sok embernek még a megélhetésre sem elég.

Az állam, s főképp a tisztán fiskális érdeket képviselő, s rendszerint tulbuzgó finansz közegek egyáltalán nem veszik számításba a polgárok adóképeségét, a kulóságos könyörtelenséggel szabják ki az állam részét az adózók keresményeiből nem gondolva azaz, hogy a mértéken túl megsarczott adófizető közönségnek egyenesen az adóképeségét támadja meg a méltánytalanul megsabott adóteher.

Már pedig, ha a polgárok adóké-

pességének emelése és kifejlesztése nem vétetik czélba és nem mozdíttatik elő — akkor az adóalap támadtatik meg, s az állam huzza a rövidebbet.

És mi épen azért, mert a finansz közegek részéről nem várhatjuk meg, hogy eddigi szokásaikkal szakítva — mást mint a merev fiskális szempontot tekinték ezentul mértékadónak — tartjuk kívánatosnak azt, hogy minden adófizető igyekezzék elsősorban a saját anyagi érdekeit megvédeni ott és akkor, a hol és a mikor arra törvényes alkalom kínálkozik.

A mint mi tudjuk, a jelen évi kivetésnél ismét elragadta a finansz közegeket a tulbuzgalom, s a legtöbb adózó régi adója jelentékenyen fel-emeltetett.

Érvényesült tehát a merev fiskális érdek szemben az adózó polgárok anyagi érdekeivel.

Mint hogy pedig szerintünk ebben nemcsak a polgárságra, hanem magára az államra nézve is veszedelem származik — nézetünk szerint a polgárságnak kell a védelem eszközeit kezükbe venniök, s ugyanakkor midőn a magán érdek védelmében emelik fel szavukat, egyidejűleg oltalmazói lesznek az állam érdekeknek is.

Épp ezért kívánatosnak tartjuk, minden adófizető polgár jelenjék meg az adókövető bizottság tárgyalásain, s ott hatályosan védekezzék a finansz tulkapások és igaztalan megterhelések ellen.

Ki, a mily erőlyesen oltalmazza az érdekeit — azon mértékben javít vele nemcsak a saját helyzetét, hanem az állam jól felfogott egyetemes érdekeit is, a mi szintén a polgári kötelek sorába tartozik.

Politikai hir.

Apponyi Szempcezen. Említettük már, hogy Esterházy Mihály gróf vasárnap, e hónap 16-án tartja Szempcezen beszámolóját. Most arról értesültünk, hogy a képviselő grófot Pozsonymegye nemzeti-párti intelligenciájának színe-tava nagy számban fogja választókerületbe elkísérni. A választókerület polgári érdeklődéssel várják a vasárnapot, mert tudomásukra jutott, hogy Apponyi Albert gróf ez alkalommal a kormánypárti sajtónak unalmaságig egyhangu gyanúsításai kategórikus nyilatkozatokkal fog válaszolni.

ba, s járjak, ha nagy sár van — falában, akár csak mister Rippeló, a ki azonban még sosem járt Bessenyőben...

Menjünk tehát falunizni, hogy lássuk, halljuk és cselekedjünk mindezeket nagy élvezettel. Mert jó dolgok ezek. Tekintetes Szerkesztő Úr! s ha nem épen költőiesek is, de legalább nagyon egészségesek.

Előbb azonban betérek egy rövid órára Maros-Ujvárra, mert Kocsárdon 3 óra beszédet kell várakozni.

A mezőn keresztül hamar el lehet érni Ujvárt, ezt a kies, kellemes és hasznos fűrdőhelyt, mely egyuttal legszebb és legnagyobb sóbányája Erdélynek. A Maroson át új vashid vezet; az állam építtette, belekerült tén van 80—85000 frtba. Gyönyört munka, azt mondhatom és imponás.

Maros-Ujvár a folytonos haladás útján van és igazán érdemes a megtekintésre, a ki még nem látta. Rend és fegyelem tekintetében pedig épen semmi kívánnivaló fenn nem marad. Kiki végzi békésen a maga dolgát s uri és köznép külön-külön intézik privát ügyeiket. A multkor akart egy kis zavartámadni e tekintetben, de azt is hamar elsimították. Az eset röviden ez:

Az egyik vendéglőben csendes estéli kártyázgatás közben két ur nézeteltérésbe elegyedett, minek folytatása tülekek osztása lőn. (Ha már elosztották a kártyákat, miért nem osztanak el az tülekeket is?) Mikor a harc legádázabb hűvel folyt, megjelent az ajtóban egy néhány bérés, meg kocsis, fölfegyverkezve vasvillákkal, botokkal s több ilyen békétlenség szerszámokkal, hogy

Egyveleg.

Július 14

A saint-denis-i kerületben feloszlott a júliusi ünnepeket rendező bizottság, de Párisban mégis sok helyütt lehet látni a három színdzást. A közepületeket lobogók díszítik s az omnibuszokat felzászlózták, de mindez csak előírt dekoráció a mely eddig mindenkor szokásban volt. Általában nem nagy lelkesedés nyílt a pénteki ünnepekre, a minek a rossz idő is az oka. Carnot elnök is haza érkezik vidéki utjáról és részt vesz az ünnepeken.

A régecskék ellen.

Belgrád július 14.

Kruzevac város választói feliratban arra szólítják fel a szkupstinát, hogy terjessze ki az Avakumovics-minisztérium vád alá helyezését Risztics és Belimarkovics régecskéire.

Anarkia Svájcban.

Bern, júl. 13.

Azok a jelentékeny számú anarkisták, a kik utóbbi időben Bernbe jöttek, kísérleteket tettek, hogy erőszakoskodásokra bírják a berni munkásokat. A kormány azt javasolja tehát a szövetségtanácsnak, hogy utasítsa ki Svájcba a bujtozatokat. Konstátálják, hogy ez idő szerint 500 idegen anarkista agitátor tartózkodik Zürichben, Genfben, Bernben és néhány kisebb városban és az az általános kívánság, hogy a szövetségtanács mindegyiküket utasítsa ki Svájc területéről. A svájci szocialdemokrata párt azonban pártjukat fogja a zavargóknak s élesen neki megy a tökének és a polgárságnak.

Polgárháború Nikaraguában.

New-York, júl. 14

A „New-York Herald”-nak jelentik Managnából, hogy Nikaraguában ismét kitört a polgárháború. Leon város lakosai feláztak az új kormány ellen és az elnököt fogva tartják. A kormány csapatokat rendelt Leonba.

A császár győzelme.

Berlin, július 13.

Zsufolt karzatok, csaknem egészen telt ház mellett kezdődött meg a katonai törvényjavaslat második olvasása.

Hampsch gróf centzumpárti képviselő tiltakozott azon állítás ellen, hogy a centzumpárt jellege demokrata. (Előnk helyeslés a centzumban.) A párt ma is azon a konzervatív alapon áll, a melyen állt mindig. Caprivi: Örülök e kijelentésnek, de a mielőtt ítéletet megváltoztatnám, bevarom a dolgok praktikus fejlődését. (Viharos derültetés és tetszés.)

Lieber: A mily kevéssé voltak hajlandók a geuseok (így nevezték magukat II. Fülöp korában az elégtűlten németalföldi nemeselek), hogy magukat koldusoknak tartásák, épp oly kevéssé akarjuk túrni a Caprivi-fele demokrata stigmát. „En tous fidele au roi”, (mindenben hű a királyhoz) az a geuse jelszó a mieuk is. (Tetszés a centzumban.)

segítsenek az egyik urnak. (Tán csak nem maga a vendéglős volt az az ur? Szédő) S már-már közbeleptek, midőn a viadalon gyönyörködő társaság egyik tagja odakiáltott nekik:

— Menjenek el innen! Itt most az urnak verekednek...

A kocsisok és bérésiek megfordultak s ott hagyták a csatát szörnyű nagy megnyugvással.

Igy hát a régi rend és rendszer még mindig fenáll megzavarás nélkül Maros-Ujváron. Hála Istennek:

Ilyen áldott, jó helyen az ember akár év-számra is eltűn. De ha a sors nem engedi! Aztán én végtére is — falura indultam. A hova meg is érkeztem szerencsésen; nehogy tehát valaki azt higgye, hogy a föld nyílt el. Nem bízta, hanem elnyelt e helyett az áldott magányosság, az áldott csend, mely árnyékkal kínálja a fáradt embert és békességgel. Ó, békés, nyugodt falusi élet! be régóta vágyom ilyet állandólag s be nagyon ritkán juthatok oda...

Itt aztán már a valódi szeretet veszi körül, átölelve lelkemet, megdobogtatva szívemet. S ennek a szeretetnek karjai közt pihenve, felelek mindent, a mi oda kint bántott, — a mi keserűséget okozott s erőt gyűjtök néhány nap alatt — egy egész esztendőre való. — Itt minden mosolyog, minden ragyog és örönd. Még Maki az oláh bérés is szinte megőlel örömben, mikor meglát. Ez a Maki „nagyalak”, s róla még egyelmást érdemes volna elmondani.

Addig is azonban Tekintetes Szerkesztő Ur és Tisztelt Bédakozó! azt mondom: szök-

Caprivi: Az előttem szóló ur, a ki hónapokkal ezelőtt jónak találta a volt kan-czellár példáját rossznak nevezni és gyűlöletes kritikát gyakorolt a dinasztia fölött, a mely alatt élni cserencsége van, ma a királyhoz hűnek vallja magát. Reményem, hogy e szerint fog cselekedni. Nincs egyéb mondani valóm. (Élénk tetszés; nyugtalanság a centzumban.)

Baczk szabadelyű néppárti: a javaslat ellen beszél és kijelenti, hogy az ellentállás a militarizmus ellen az ő bajor hazájában igen magas polcig ér.

Az elnök ismételtén megszakítja e parlamentum ujoncz fejtegetéseit, azzal az intéssel, hogy tartsa magát a tárgyzhoz. Midőn erre azután Zimmermann antizemita hosszabb beszédben a katonai javaslat mellett szólt, melyet barátai abban a biztos várakozásban szavaznak meg, hogy magas bérzadót hoznak be, a baloldal viharosan rendutasítást követel, a minek az elnök látható kedvetlenséggel eleget is tesz a mire Zimmermann megszakítja beszédjét. A türelmettség általános lesz, mindenki a vita végét kívánja s nagyon csekély figyelemmel hallgatják Moltke grófot (birodalmi párti), ki a javaslat mellett beszél és Lieber-t is, a ki ismételtén szükségét érzi, hogy a királyhoz való hűségét bizonyítgassa.

Ezzel a vita kimerült és mély csend közepette megkezdődik a névszerinti szavazás az első szakasz fölött (katonai létszám).

Az első paragrafust 193 szavazattal 187 ellen elfogadták. Az eredmény kihirdetése erős mozgalom között történt. A pártok tömören szavaztak, csak a centzumból szavaztak ketten-hárman a javaslat mellett. A szabadelyű szecesszionisták mellette szavaztak; több lengyel nem volt jelen. Épp úgy hiányzott Ahlwardt; Pachniker és Anker szabadelyűek, kikről az a hír volt, hogy a javaslat mellett vannak, ellene szavaztak; Bismarck Herbert gróf igennel szavazott.

Nincs kolera.

A belügyminisztériumba csütörtökön különösen Bereg, Szatmár és Szolnok-Doboka vármegyéből tömegesen érkezett távirati jelentések szerint a legutóbbi huszonegy óra alatt egyetlen gyanus megbetegedés sem fordult elő.

Ismételtén felmerült az utóbbi napokban az a kérdés, kivált vidéken, nem lehetne-e hivatalosan végleg eldönteni a Bereg, Szatmár és Szolnok-Doboka vármegyékben előfordult gyanus megbetegedések jellegét a megjejtett bakteriológiai vizsgálat után a mely az egyes esetekre nézve bizonyára be van fejezve.

Ezzel szemben a Bud. Corr. utal arra, hogy, mint ezekből a kérdésekből kiténik, helytelentl fogják fel a tudomány a mai állását az ázsiai koleralal szemben.

A mult évben Európa legkülönbözőbb részében az esetek körébe mejejtett bakteriológiai vizsgálatok pontos följegyzések szerint arra a különös eredményre vezettek, hogy a vizsgálatok igen nagy részénél — körülbelül az esetek 50 százalékánál — hol az ázsiai kolera fennforgása egészen kétség-

telen volt, a hol a betegségek egész folyamata, valamint a tonczolási lelet is konstátálta a kolera megbetegedést, a bakteriológiai vizsgálat egyáltalán nem derítette ki a kommbacacillust s viszont számos esetben könnyű bélhurut-esetnél vagy más heveny-gyomor- és bélhurut-esetnek, melyek részben halállal végződtek, melyeknél azonban semmi jele sem volt meg az igazi ázsiai koleralának, a bakteriológiai vizsgálat a legrovidebb idő alatt kiderített tiszta ugynevezett kolera-bacillus tenyészteléseket.

Ezen tapasztalatok nyomán most már a magyar kormány kezdeményezésére néhány hónap előtt Drzsdában tartott nemzetközi egészségügyi értekezleten a mely a kolera fellépése esetén a nemzetközi forgalomban fogantatba veendő óvó rendszabályokkal foglalkozott, Koch tanár, mint a német kormány képviselőjének jelenlétében és hozzájárulásával kimondotta — s az idő közelebb létrejött egyezménybe is felvett ily értelemű rendelkezést — hogy a kolera fészkeket csak az a hely tekinthető, a hol több megbetegedés történik az ázsiai koleralal egyidejűleg és hogy annak konstátálására, hogy vajjon a betegség csakugyan ázsiai kolera volt-e, a betegség egész lefolyása, valamint haláleseténél a hullák kinézése döntő.

A bakteriológiai vizsgálat alapján való döntés ezen egyezményből teljesen kizárható. Mivel ennek következtében csak a klinikus deczió lehet irányadó, a hatóságokra nézve a netaláni bakteriológiai vizsgálat eredménye, a mely e miatt még egyáltalán nem zárandó ki, nem döntő.

Levelek.

I.

Felelet.

Torda, július 12.

E lap f. hó 5-iki számában megjelent „Tandgyi dolgok Torda-Aranyosvármegyéből” cz. közleményre a helyi érdekű „Aranyos Vidék” szerkesztője, mint lovagias ember, „Egy kis marás” cz. vezércikkében védelmére kél a tanfelügyelőnek. Szükségesnek látjuk, a mi tudósításunk hitelt érdemében, egy pár, tárgyas szóval itt felelni az „Ar. V.” szerkesztőjének.

Megnehezített közleményünkben semmi rágalmozást, becstületsértést vagy jellem érintő állítást nem látunk. Van egyenes (direkt) és feltételező (indirekt) állítás a tanfelügyelő eljárásai felől, melyek igaz vagy nem igaz voltát az „Ar. V.” elfelejt vagy nem is szándékozik kétségbevonni, megcáfolni, már pedig a dolog rendje ez volna. Nem teszi; sőt egyik állításunkat meg is erősíti, a midőn bevalja, hogy tollnókaival a tanfelügyelő nem cizakodik, „csak a valódi k”

Hogy e miatt a tandgy nem szenved csorbát, — elhisztük az „Ar. V.”-nek, s ha egy tanfelügyelői tollnok cizakodásában a tanítóknak gyűlölködő örömdük telik, — hát nem kifogásoljuk.

Nem az „Ar. V.” jóakaratai, lovagias szerkesztője védíratát, de a tanfelügyelő ur cizafolatát óhajtottuk volna olvasni. Elhisztük, sem személyi, sem hivatali szo-

holnap reggelig nem lehet az tregtet bateni.

— Az nem tesz semmit — válaszolá Diána; én nyáron mindig nyitott ablaknál alszom.

— Igen kisasszony; de a nyitott ablakkal való alvás nem olyan veszélyes, mint a léghuzam.

— Kezia, én nem félek attól.

— Oh, kisasszony, bocssáson meg, de én megvagyok róla győződve, hogy az nem volna helyes! Ezek a júliusi esték gyakran hűvösek, bár milyen meleg volt a nappal és a hűlést könnyebben meglehet kapni, mint megszabadulni tőle.

Diána kisse meg volt lepette; ez a gondoskodás a szobaleány részéről egészen váratlan volt előtte és Diána érezte, hogy azért hálásnak kellene lenni; és szemrehányást tett magának, a miért nem volt az.

— Én nem egykönnyen hűlök meg, — válaszolá hidegen; és bizonyos vagyok benne, hogy az évek ebben a szakában veszély nélkül maradhatok ottan.

Kezia felemelte a szeméit, melyek eddig a földre voltak szegezve, és bántódni látszott.

— Kisasszony, félek hogy abban az esetben helytelent cselekedtem, mert azt gondoltam, hogy ezt a jó alkalmat felhasználom a szoba alapos kitakarítására, s a szőnyegeket felszedtem és a kisasszonynak minden portékáját a kék szobába vittem. Nagyon sajnálom, hogy elhamarkodtam a dolgot; de remélem, hogy a kisasszony nem bánja.

A Kezia alázatosága oly nagy volt, hogy a neheztelést lefegyverezte, amár Diának ugy tetszett, hogy a sima szőnye és modoru szobaleányának jó adag bátorsága volt, hogy az ő portékáit felhatalmazással kelt egy másik szobába merle szállítani.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. július 15.

Falun.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Tekintetes Szerkesztő ur!

Megest megszöktem a redakcióból. Vágytam egy kicsi jó falusi levegőre, mely új életre kelti szinte az embert.

Az uton — az indóházig — nem ért semmi veszedelem. Ott künn azonban találkoztam „egyik” hitelezőmmel, a ki barátságos mosollyal köszönt nekem, mert én méltó rezignációval fogadtam. Persze, hogy megszólított; mire titkos és nagyfontosságú beszélgetésbe elegyedtünk. Végül én komoly igéreteket tettem neki bizonyos dolgokra nézve, épen — mikor a harmadikat csegették.

... És most isten veled kincses Kolozsvár! legalább 8—10 napra. Megyek, mert kívánja elgyőttör testem, lelkem a pihenést; megyek, mert szörnyű nagy étvágyat érzek s itt Kolozsvárt nem kapok a vendéglőkben jó „háziassan” főzött zöld paszujt, s nem tudok szert tenni olyan aludt tejre, melynek tetejéről a tejfölt szentségtelen kezek el nem rabolták. Megyek! mennem kell, hogy lássak zöld vetést és ringó kalászt; kopár ugart, meg boglyás rétet váltakozva. Megyek, hogy halljak pipe hápogást, meg csibe csipegetést; juh kolompot, meg csikó nyerítést — szép harmóniában. Megyek, hogy kora reggelenként két szekér szénát fűlhányjak az udor-

rossabb érdek összeköttetésben nincs a szerk. a tanfelügyelővel, és ennek dacára nem látjuk védíratából, hogy objektív álláspontja volna; de nagyon is kíváncsi, mintha subjektív venné a dolgot.

Frázisokkal igaz állításokat, tényeket cáfolni komolyan nem lehet. Nem volt szándékunkban társadalmi rendet, tisztességet sérteni s nem lesz ezután sem. De az objektív vagy tárgyias kritika jogát — feltételezzük az „Ar. V.” szerkesztőjéről, — elismeri, hogy gyakorlatilag egy közpályán működő egynemű hivatali eljárása felett, legyen az bár kir. tanfelügyelő.

És biztosítani merjük e lap t. olvasó közönségét, hogy csak tényeket, a pusztá igazságot teszünk papírra, s bocsátjuk a nyilvánosság elé; a minthogy előző közleményünkben is azt tettük. — Személyeskedést, rágalmat, zaboláltságot, különösen a hercz e-hurczát kerülni fogjuk. — Éppen ezért, jelen alkalommal a tanfelügyelő új más hivatali eljárásait nem kritizáljuk. S az „Ar. V.” lovagias szerkesztőjével is a szavakkal végeztünk: „Legyen béke velünk!”

T. o.

II.

Szoda-gyár. — Dadaképző tanfolyam.

Felméző július 13.

Városunk a közelmúltban olyan nevezetes mozgalmak színhelyévé lett, mit nyilvánosságra hozni annyival inkább érdemesnek tartunk, mert ezáltal városunk gyorsabb fejlődését és felvirágzását látjuk megvalósulhatni s így az eddigi társadalmi lazaszt viszonyok is újabb lendületet és szorosabb összműködést fognak nyerni.

Közelebbről egy társulat szakértő mérnöke járt itt, ki a város déli része felől fekvő határterületet a vasút közlekedésére levő helyet megvizsgálta és felmérte, azon czélból, hogy ottan egy nagyszabású szoda-gyárat és telepet építsenek, melyhez a szükséges söt és sóvizet a Maroon töl fekvő m-újvári bányából vezetnék át mesterséges csatlakozásokkal.

E gyár létesítésével óriási előnyök fog nyerni városunk mindenféle tekintetben. Hisztük, hogy a város előjárása e kedvező alkalmat nem mulasztja el. Ugyanakkor a város északi oldalán a „Kovács csörgő” nevű helyen egy nagyobb szabású cserépgyár fog közelebből felállítani, a melyhez a szükséges telepet részben a város ingyen adta, részben az egyes birtokosoktól pénzért meg is vásárolták már.

Igen közérdekű eseménynek tartjuk felemlíteni azt is, hogy a helybeli kisdóvó intézetben a folyó év nyarán egy „dadaképző” tanfolyam is leendő, melyre jelentkezhetnek mindazon 18 éven felül, de 40 évet meg nem haladó nők, kik inni, olvasni tudnak, zenehallásuk ép és egészséges testalkatúak. Ezen intézkedéssel egy nagyon érzett hiánynak lesz segítve.

Árgus.

Iparlovag.

Fekete József úrról szól az alábbi historia, a kit a kolozsvári rendőrség és ügyészség ismertetett meg velünk. Fekete innen szerencsésen megmenekült, Bpsten akart egy újabb stílist elkövetni, azonban a rendőrség neszét vette és Fekete urat megugratta.

A jeles firmáról Budapestről a következőket írják:

Fekete József 29 éves, elegáns megjelenést fiatal ember, foglalkozása névre elcsopott rajztanár, különben pedig egyike a legveszedelmesebb gonosztevőknek, ki a Marenzi gróf néven kívül felvett egy ócska huszárpártányi egyenruhát s a bűntetőkönyv

— Most lássa kisasszony — folytatá Kezia mentegetőző hangon az a tölgyfa szoba az öreg Squire szobája volt, és a halála óta egyszer sem volt jól kitakarva. Mi nem gondoltuk, hogy a kisasszony azt fogja hálósobájának választani, s miután elővettele előtt oly kevés idő volt a tisztogatásra, előbb a többi szobákat kezelték rendbe. De holnap reggel korán rendbe rakok mindent és nagyon sajnálom, ha valamit a kívánsága ellen cselekedtem.

E mondathat olyan következtetés volt, a mi Diánának nem tetszett. Elutasító mozdulattal fordult el Keziától. — Jól van. Miután belekezdett a takarításba, ninos több beszélni való róla; de más alkalommal az én tudom és felhatalmazásom nélkül ne tegyen ki a szobámból.

Kezia alázatosan meghajította magát és vissza tért a házba, miközben vékony ajkai mosolyra nyíltak.

— Lóhátra csoperedett koldusok milyen nagy úr tempót adják! — mormogá magában bosszusan.

Azt gondolta az ember, ha nem tudná a valót, hogy egész életében hozzá volt szokva ilyen nagy ház asszonyának lenni.

Ex a kis esemény jobban megzavarta Diánát mint a mennyire szükségének látszott, ott hagyta a kertet s Nelli keresésére bement.

Korábban az előtt Nelli eltávolította őt a nappali szobájából, hogy a Londonból érkezett pipérét tartalmazó dobozt egészen vizsgálhassa át — a mi igen kellemes munka volt. — A házban a legkellemesebb szobákat Nellinek adták, egy délre néző hálósobát és abból nyíló tágas nappali szobát. Izléssel voltak butorozva keleti stílusban, a miszabálytalansága dacára is csinos volt. Diána igyekezett a testvérét meggyőződten, hogy a japáni ipar és az angol díszlések aligha

paragrafusainak legalább is negyven perzentje ellen vétett.

Ez a Fekete, mintegy három hét előtt érkezett meg Fiuméba, a Hotel de la Villeben fogadott szállást, s az elébe adott bejelentési lapja a legnagyobb nyugodtsággal írta e nevet:

Gróf Marenzi, Husaren Capitán.

A fiameieknak gyanus volt ugyan a kapitány kopott ruhája, de jó hangzása neve némelyekben keltett gyanút csakhamar eloszlatta.

A „gróf ur”, nagy fénytűzéssel élt Fiumében, a legelőkelőbb vendéglőkben étkezett, s hogy nem kereste fel nagy előszeretettel a katona társaságnak, annak elég magyarázatul szolgált az, hogy szabadság idejét, melyet a 2-ik huszárezredtől kapta, nem a bajtársak, hanem a civilek körében akarja eltölteni.

Nagyon természetes, hogy az rendkívül hízeltt mindazonoknak, kik a gróf szellemes társalgását élvezték és így nem is később előtte lakásuk ajtaját, időnkénti pénzaravak alkalmából pedig erszényüket is feltární.

Ki tudja meddig tartott volna a gróf e kedves időtöltése, ha egy este véletlenül nem marad ki a Continental vendéglőből rendes asztaltársasága. Az egész helyiségben ekkor véletlenül néhány huszártisztent kívül senki sem volt. Ezek megpillantották a belépő kapitányt, felállottak és szavaltatva várták, míg Marenzi gróf jelt adott, hogy ismét elfoglalhatják helyeiket. Feltűnés nélkül ekkor lehetetlen lett volna távoznia, így hát odaült a tisztek közé, kik sorban bemutatkoztak neki. A gróf azonban e társaságban nem igen érezte jól magát, mert, alig, hogy megvacsorázott, elment.

Az ott maradt tisztek között volt egy Selmarida nevű kapitány is, ki nagyon csodálkozott azon, hogy dacára annak, hogy együtt végzte a Marenzi gróffal béos-új helyi katonai akadémiát, az imént eltávozott grófra nem emlékszik. Selmarida százados társainak továbbra nem beszél a dolgról, hanem gyanújának másnap kellő kifejezést adott a katonai parancsnokságnál s a fiamei rendőrségnél.

A távirat váltások rögtön megtörténtek, még pedig elég meglepő eredménnyel. A Nagy-Szebenben állomásozó huszárezred ugyanis a következő táviratot küldte Fiuméba:

„Ezredtől senki sincs szabadságon. Marenzi gróf kapitány itt időzik, a fiamei gróf Marenzi közönséges szédelőg.”

A távirat vétele után rögtön intézkedéseket tettek az álgrof elfogatására.

A szédelőg azonban ekkor nem volt található Fiumében, mert egy előkelő család társaságában kirándult Abbaziába. Képzelték, mily feltűnést keltett aztán városunkban, midőn híre ment, hogy Marenzi gróft éppen ekkor fogta el két rendőr, midőn egy kéjtázasról visszatért. Az elfogott kapitány eleinte nem akarta követni a rendőroket, végre is azonban engedni volt kénytelen. A rendőrségnél eleinte az őrlt szerepét adta s csak miután ez nem sikerült neki, vallotta be, hogy őt bizony Fekete Józsefnek hívják, ér-mihályfalvai születésű, 19 éves, volt szilágy-somlyói rajztanító, már ismételt volt büntetve s most is ott lár bigámia vétsége miatt a kolozsvári törvényszék fogházában, ha ugyan meg nem szökött volna onnan.

A vizsgálat megállapította aztán, hogy Fekete egyike a legveszedelmesebb swindleereknek. Oprilis hóban Budapest-n időzött és itt a Kálin-víri református templomban ol-tárhoz vezette Eibisch Gyula fővárosi kereskedő, fiatal szőf Gizella nevű leányát, még pedig huszárfőhadnagy uniformisban.

A mézes hetek közepett fogták el Kolozsvár közelében Fekete Józsefet, kiről számlorára méltó ifju felesége ekkor tudta meg,

hangzásban vannak egymással, de Nelli macskul kardoskodott mellettük és kereztől vitte az akaratát.

Is az a különös kívánsága volt, hogy mindenfelé tükröt agyassanak a falakra és olyan állásokba, hogy ha körül néz, minden szempontból láthassa a saját arcát és alakját szembe, oldalvást és hátalt.

Es ezeknek a tükröknek a látása mindig binosan hatott Diánára valahányszor a szobába lépett.

Jelenleg minden használható tért a selymek cashmerok, gazirok csipkék és divat lapok foglalták el. Érik egy ötezár forintot csekket adott neki és ő egy nagy londoni divatáruboltban az utolsó állérig elköltötte azt.

Az volt a kívánsága, hogy ezeket a szövetekeket a szobaleányával feldolgoztassa, s a munka haladását nézve kellemes időtöltést ígért magának.

— Mit — még sem végezted be? — kérde Diána téfásan, a küszöbön megállva nem merve előbbre menni, ne hogy a padozaton levő drága szövetekekre lépjen.

Nelli, meddig leszel még ezzel elfoglalva?

— Oh, azt gondolom, hogy szinte az egész nap! — válaszolá Nelli szorakozottan, a nélkül, hogy felnézne.

— Tehát nem jössz, velem sétálni?

— Hogy mennék.

— És ha egyáltalában kimozdulok, — ugy a hocsiba teszem azt.

Olyan közönséges dolog a poros uton járkálni éppen, mint akármelyik közönséges falusi leány.

Nelli ismét visszatért a divatlapjaihoz és Diána egy széles karimájú kalapot téve fel, s n-pornyót véve a kezébe Crowaustot nem sokára egy mértőldnyire hagyta maga mögött. A mi az élvezetet illeti, ő boldogabb-

hogy nem is katona, nem is gazdag ember, hanem közönséges csaló és szélahómos, ráadásul pedig még azt is, hogy rajta kívül van még egy másik törvényes felesége.

Eibisch Gizella e csapás után visszajött a fővárosba, hol nagy anyagi gondokkal küzdött. Végül kétségbeesésében beállott a városligti szinkörbe kóristánának és ily minőségben jelenleg is ott működik.

Időközben megszökött Feket József Kolozsvárról és szédelőgéseit folytatni, elutazott Fiuméba. Eibisch Gizellának természetesen tudomása sem volt mindezekről s férjének fiamei dolgairól csak hallomás után értesült.

Tegnap este egy kopotás ruhájú huszárfőhadnagy érkezett Budapestre, a keresepesi-uti „Fehérlő” szállóban bérelt lakást s magát e néven jegyezte be a vendéghelynybe:

Kormos Ede főhadnagy Bácsból.

A főhadnagy mindjárt megérkezése után kis sétára indult a keresepesi-utra. A véletlen úgy hozta magával, hogy Eibisch Gizella is ugyanarra sétált apjáról. Az aszony észrevette egykori férjét, s dacára megváltoztatott szakál viseletének és színének, felismerte. Fekete ezelőtt több ízben fenyegetőzött azzal, hogy volt feleségét lelövi s így az aszony atyja elsiettet a főkapitányságra, s arra kérte az inspekciós rendőrtisztviselőt hogy vagy fogassa el szédelőg vejét, vagy helyezze rendőri felügyelet alá.

Az inspekciós rendőrtiszt azonban nem látott elég okot fenforogni a huszárfőhadnagy elfogatására s így Eibisch Gyula a táparancsnoksághoz fordult kérelmével. Itt meg az inspekciós kapitány azt mondta neki, hogy jöjjön reggel, — lesz idő eljánni akkor is.

A rendőrtisztviselőnek azonban még is gyanusnak tetszett Eibisch Gyul elbeszélése, két detektivet küldött a Fehérlő szállóba, kik aztán meggyőződtek arról, hogy a „főhadnagy ur” tényleg nyugodtan horkol ottan. A detektivek úgy látszik nem akarták a kiváló férfi álmát megzavarni s csak ma reggel keresték fel újra hogy előállítsák. Ekkor azonban már hiábavaló fáradságot végeztek. Fekete neszét vette a feje felett veszedelmesen tornyosuló fellegeknek, hajnali öt órakor felkelt, kifizette hotelbeli számláját, eltávozott s bizony jó volna tudni, hogy vajjon hol?

Délvidéki cavalleria rusticana.

— Egy érdekes jogeset. —

A parasztszecsületnek megfordított undok példája ez, egy szinte hihetetlen, rettenetes historia, két testvér, aki köle-onosan azzal vádolja egymást, hogy gyilkos. Teljes hidegvérrel bizonykodnak állításuk mellett s bár bizonyos, hogy a kettő közül egyik elkövette a gyilkosságot, a törvényszék nem tudván, hogy ki a gyilkos, kénytelen volt mindkettőt fölmenteni.

A rendkívül érdekes büntügynek a részletei a következők:

A Rimnyácz és Miát román családok évtizedek óta halálos ellenségei voltak egymásnak. Ez a két familia, akár Szecziában, veréboszt esküdött egymás ellen s végtelen gyűlölettel s haraggal igyekeztek azon, hogy egyik családból elpusztíthasson valakit a másik család.

A leglelkesebb bosszúálló Miát Manojló volt, aki nyíltan hirdette, hogy kiirtja az egész Rumnyácz családot. A két Rumnyácz fiut akarta megölni s a télen a rég tervezett gyilkosságot februnár egyik sötét estején ásóval leste az utcán.

Az ásó rettenetes fegyver egy elbujt ember kezében, sötét éjjelen. Manojló elment abba a koromszába, ahol a Rumnyáczok mulattak és sok sört ivott. Azután még egy fél liter pálinkát. Fizetett kiment a korom-

nak érezte magát egyedül, mert Nelli teljesen közönyös volt a természet szépségei iránt.

Utjában azon ház előtt kellett elmenni, mely korábban magára vonta a figyelmét, s a kíváncsiság érezte megállította a nehéz vaskapu előtt, mely annak az udvarát az országútól elzárta. Az épület a széfa avenue végén állott, a szép százados vén fák a kosai ut felett nyújtódtak ki ágaitak, zöld ivet képezve felette és egyuttal a napvilágának minden fénynyét kizárták.

Lehet, hogy az a sötét boru, mely e helyet jellemezte, főképpen ennek az avenueknek volt tulajdonítható — ennek és azon elhanyagoltságának, mely mindenütt látható volt. A ház maga egy régi szürke kő épület volt, hosszú gát stíld ablakokkal, melyek részben színes üvegekkel voltak ellátva és és egy szegekkel gazdagon kivert tölgy fa ajtóval. Ajtóknak és az ablakoknak és általában az egész épületnek bizonyos egyházas kinézése volt és könnyű volt elhinni, hogy a ház és a hozzá tartozó területek, egykor azon egyházi javadalmaknak a kiegészítő részét képezték, melyeket Tudor Henrik oly könyörtelenül fosztogatott ki és dult fel. De most mélyebb csend borult e hely felibe, mint midőn a barátok éltek le itten csendes napjaikat, váltogatva a reggeli misék és vacsorák, szellőjünk és rektoriumoknak szentelve magukat.

A mennyire Diána láthatott a hely a természet gondjára volt bízva, következtésépen a fák felnyultak és megbokrosodtak, a fit hosszú volt és durva, gazdag burján teleptenyészett ott háborítlanul, hol egykor virágok nyíltak, s a hely általános kinézése, csendes, sötét és visszariasztó volt.

Diána valami sajátosság habonás félelem érzetével fordult el; de az élelnebb érzetnek adott helyett, midőn mély hangú utatás törté meg a csendet, s a kapu balol-

mából s az utcában, kezeibe szorítva az ásó nyelét leste haragosait.

Eddig köztudomású dolog, a többit beláthatlan homály fedti.

Kétségtelen, hogy Miát Manojló megtámadta vak dühvel az utcán Rumnyácz Nikolájt és Juont, de nem birt velük. A Rumnyáczok egyike kivette az ásót a kezéből és Miát Manojlót a saját ásójával verte agyon.

Egyik. De melyik?

A becskeréki törvényszék két napon át, tegnapielőtt és tegnap foglalkozott e sötét büntügyrel, de eredménytelenül.

A két testvér beismeri, hogy Miát Manojlót agyonverte az egyik Rumnyácz.

— Melyik?

A két testvér főlemelt karral mutat egymásra.

— Ez!

Ziross Lajos elnök szembesítette e két vádlottat.

Előbb, Juon hárította a bűnt Nikolájra.

Te voltál a gyilkos.

— Juon, Juon, Nem emlékszel? Nem te emelted rá az ásót?

— Hazudsz. Te vágtad ketté a fejét.

S így ment mindvégig. Semmiféle kérdés sem hozta zavarba a két román legényt s a törvényszék nem birta őket elitélteni.

Egy megtorlatlan bűneltő, de több egy lélektani rejtélytel is.

Az ötvenes években az első tiszai gát-szakadások alkalmával történt, hogy agyonlőttek egy öltésépítő vállalkozót, a ki öt öles karók helyett három ölésekkel pilótázott. A mi a földben van, ugy sem látszik.

Két magyar parasztleány volt vádolva a bűnnel, két testvér. Mindkettő azt mondogta, ő a gyilkos és sirva könyörgött, hogy ne bántsiák a testvérét. Azokkal egyszerűbben végeztek: fölakasztották mind a kettőt.

A Rimnyácz testvérek pedig hasonló módon valószínűleg ki fogják most már pusztítani az egész Miát-familiát.

Jövedelmi adófizetők.

Sok utánjárással és nagy áldozattal megszerezttük Kolozsvár jövedelmi adófizetők névsorát, hogy idejekorán tájékozassuk polgár-társainkat a ható-ág által kiadott hirdetésny értelmében az adókövető bizottság által tartandó tárgyalások napjáról. A tárgyalásokat megelőzőleg mindig egy héttel közzé tesszük a következő hét napjain sorra kerülő névsort, hogy az adókövetők idejük legyen beszerezni a szükséges adatokat, megszerkesztteni a fellebbezést és módjuk legyen akadályoztatás esetén képriselőrlől is gondoskodni. Az alább kiténtetett napokon az egyes csoportok d. e. 12 óráig személyesen, vagy képviselőik útján jelenthetik be a városzház közgyűlési termében üléshez bizottsághoz felszólalásait, ez időtől kezdve pedig 8 nap alatt a kellően felsejelt felfolyamodásukat a pénzügyigazgató-ág iktató hivatalában írásban adhatják be.

Belvárosi kerület.

Tárgyalási nap július 17.

Kolozsvár városa italmérsi jog 4854 frt 43 kr. Kolozsvár városa téglá és cserép jog 147 frt 63 kr. Poloz Albert papirkereskedő 106 frt. Kottai János férfi szabó 58 frt 25 kr. Hoffer M. József női divat üzlet 93 frt. Átkoncz Sándor gyapottnemű kereskedő 83 frt 50 kr. Márcziukovics Géza férfi

dalán levő sövény levő sövény nyílásán, egy nagy kutyá jött keresztül, aztán megállott, és ötöt barátságatlan szemekkel nézte végig.

Mielőtt a leánynak ideje lett volna elhatározni, hogy mit tegyen, a kapura mászkék-e vagy elszaladjon, mert látta, hogy a békülési kísérletek hiába valók volnának — egy férfi tört magának utat a sövényen keresztül, s egy rendreutasító szóval a kutyát elhallgattatta.

Az ujjonnan érkezett egy magas, széles vállú, szürke ruhába öltözött férfi volt, s a széles karimájú lágy nemez kalap festői kinézést adott neki. Levette a kalapját amint a leányhoz fordult.

— Reménylen, hogy a kutyám nem ijeszítette meg — Nőro barátságatlan állat és rossz neven veszi ha az ideg-uek az ő saját birtokához nagyon közel mennek.

Diána megrettent midőn e férfit először megpillantotta; és most egy pár lépéssel előbbre ment, s ösztönszerűleg nyújtotta feléje a kezét.

— Ah — kiáltá, fájdalmas csalódással midőn a férfi szemének közönyös tekintetével találkozott, s kezét bágyadtan eresztette le — látom, hogy ön elfelejtett engem!

— Elfelejtettem magat? — ismétlé a férfi csudálkozva; aztán, jól megnézve a leányt változott hangon folytatá — Maga az a fiatal lady, akit Juniuban a lovak elgázolásától megmentettem?

— Igen, én vagyok az volt a halk válasz.

— Rögtön meg kellett volna magát ösmernem. Emlékező tehetőségem az arcokra vonatkozólag rendesen jó, de fogalmam sem volt róla, hogy magával a világnak ezen részében találkozzam.

(Folytatása köv.)

szabó 41 frt 60 kr. Wolf János gyógyszerár-táros 184 frt 40 kr. Dániel Antal női divat kereskedő 105 frt. Pap Jenő bírói végrehajtó 31 frt. Ince Elek könyvkötő 19 frt 50 kr. Schan Adolf női szabó 29 frt 60 kr. Koa Jakab cégiz díszmúrtus 70 frt 40 kr. Vurscher Lujza cukrász 64 frt 30 kr. Reil Dániel négyapott nemű stb. árusítás 25 frt. Reil és Tokos férfi szabók, 241 frt. Szilágyi Károlyné gyapottnemű stb. árulás, 16 frt. Rig-nát Albert tag. mérnök 44 frt 28 kr. Betagh Péter tűzfia kereskedő 301 frt 25 kr. Kovács József díszmú kereskedő 70 frt 40 kr. Kiczko Mátyas asztalos 20 frt 40 kr. Győrfi Imre férfi divat árus 68 frt 80 kr. Fia Emanuel és társa férfi ruha kereskedő 98 frt 60 kr. Bartha Anna női iskola 41 frt. Kirch Lajos fodrász 40 frt 30 kr. Folly Viktor bank és pénzvált 78 frt. Piger József aranyutvas 32 frt 60 kr. Eisenberger Abraham ruhakereskedő 120 frt. Ráoz Lajos férfi divat üzlet 45 frt. Ráoz Lajos férfi divat üzlet 64 frt. Körösi Barta kávék 14 frt.

Tárgyalási nap július 18.

Dr. Gáman Béla orvos 17 frt 50 kr. Kusztian Vilmos vendéglős 36 frt 38 kr. Schvarezenberger Dávidné és leányai női confectió 18 frt 40 kr. Hunvald Lipót üveg-porzellan keresk. 136 frt 50 kr. Sternheim Lipót keresk. tőgyűnk 90 frt. Gergely Ferencz fűszerkereskedő 246 frt 40 kr. Kiss Ernő vaskereskedő 207 frt 18 kr. Fleischel Si-muel termény heresk. 346 frt 87 kr. Perl József fogorvos 161 frt 30 kr. Reichert Gyula kömvismester 30 frt 38 kr. Domjé és Luos férfiszabók 25 frt 37 kr. Bischoff Katalin mider készítő 26 frt. Ákeszmán Jánosné só árus 18 frt 96 kr. Bogó István vendéglős 119 frt 30 kr. Misselbacher J. B. fűszerkeresk. 380 frt. Misselbacher J. B. só árus 20 frt. Veisz és Lövi szállítási vállalat 98 frt 62 kr. Sebasta Jakab férfi és katona szabó 78 frt 50 kr. Gegenbauer József szongora iskola 77 frt. Graf Lőrincz kávémerés 17 frt 80 kr. Palóczy Lajos gyógyszer. 200 frt. Nagy Gábor központi szálloda bérlet 200 frt. Medgyesi és Nyegruoz szöveterkeskedés 113 frt 90 kr. Vetenstein Mari ruha és kalapkereskedés 80 frt. Löbl K. bórkereskedés 60 frt. Nagy Gábor kávéház és vendéglő 177 frt 75 kr. Bokross Ádám fűszer- és vaskeresk. 211 frt. Kónya Sándor fűszerkereskedés 232 frt. Reményik L. és fia vaskereskedés 394 frt. Ajtai K. Albert nyomdajeladónos 109 frt. Tussek Sándor ügyvéd 57 frt 18 kr.

Tárgyalási nap július 19.

Dietrich Ede aranyutvas 35 frt. Léb Vilmos szongora-tanító 55 frt. Sándor János cipész 19 frt. Sándor Jánosné kávék 21 frt. Dr. Eagel Gábor orvos 70 frt 10 kr. Dr. Ember Bogdán gyógyszer. 146 frt 40 kr. Matutsek József cipész 104 frt 75 kr. Uhlman Ferencz cizmifőző 32 frt 43 kr. Balogh József puskaműves, lőpor árus 21 frt 48 kr. Konepocz Károlyné asztalos 24 frt 96 kr. Frankis Jenő és P. Frankis István üveg és porzellan keresk. 282 frt. Szathmári Elek aranyutvas 71 frt. Káhl János magkeresk. 80 frt. Jung Eliz női pipere üzlet 37 frt 50 kr. Hubai Károly keztyű 17 frt 88 kr. Rabatin Jánosné kávék 12 frt 67 kr. Benigni és Lászlóczi fűstölthús árus 171 frt. Paska János tőgyűnk 20 frt. Poszler K. és társa szöv-vekeresk. 88 frt 40 kr. Medgyesi, Nyegruoz és Biásini Központi szálló bérlete 109 frt 87 kr. Schvaz Anna női szabó 15 frt 25 kr. Bányai Sámuel és fia szűcsárus 40 frt 62 kr. Gámenzi és Fogel kézműtár 125 frt 50 kr. Kónya Sándor fiók fűszerkeresk. — frt — kr. Tamási és Voith singes üzlet 163 frt. Turóczi Lajos férfi szabó 50 frt. Neidlinger G. varrógépraktár 97 frt 40 kr. Ozv. Koha Jakabné vegyes keresk. 43 frt 20 kr. Czecz János temetés keresk. 116 frt 50 kr. Aszpiz Jakab cselédész 49 frt 19 kr. Kibicz Ferenczné kat. szabó 29 frt 60 kr. Liptai Endre női pipere üzlet 33 frt 50 kr. Grobois János cukrász 74 frt 25 kr. Bilinszki Lajosné cipész 25 frt. Nevelies Johanna gabonakeresk. 64 frt 50 kr. Szabó József ékezők terem 24 frt. Korbuly József szerkesztő és kiadó 52 frt. Káhnán Nátán Sámuel fogy. adó bérlet 6133 frt és fogy. városi pótbérlet 55 frt. Bergnar Mór bórkeresk. 85 frt.

Tárgyalási nap július 20.

Rozenfeld József terményfa üzlet 162 frt. Szénási István borárus 16 frt. Csizmadia társulat bórkereskedés 93 frt 38 kr. Csizmadia társulat bórkereskedés 40 frt. Frieder Mór férfi szabó 13 frt 80 kr. Goldstein Lipót kereskedés 50 frt. Koesis Sándor férfi szabó 12 frt 25 kr. Dr. Isacu Aurél ügyvéd 69 frt. Gurát József zsemlés 30 frt. Vertheimer Sámuel férfi szabó 18 frt. Magyar Mihály nyomdajeladónos 65 frt. Dr. Groisz Béla orvos 73 frt 50 kr. D. Deák József bórkereskedő 62 frt 25 kr. Hilbert Adolf tőgyűnk 50 frt. Hartig Vilmos tőgyűnk 71 frt. Kaufman Sámuel term

Mór bor stb. áras 28 frt. Özv. Adler Antalné ékszerár 35 frt.

Tárgyalási nap július 21

Eisen Isidor ruhakeres. 50 frt, Drabán János cipész 13 frt, Szilágyi Béla uri kasznó vendéglős 43 frt. Csiki Imréné fűszerkeres. 132 frt. Grünfeld Farkas vendéglős 47 frt. Knapcsik Imre cipész 13 frt. Gajzágó Manó ügyvéd 67 frt. Dr. Bernád Albert ügyvéd 57 frt 50 kr. Aszpisz Sámuel örök zsákközlősné intézet és tífza keres. 49 frt 20 kr. Tanczer János női szabó 82 frt, Bogdán István téglagyár haszonbérő 37 frt. Szász Károly kárpitos 25 frt 30 kr. Hirsch Jakab férfi szabó 19 frt 40 kr. Gottlieb Sámuel cipész 16 frt 50 kr. Tamási Sándor ügyvéd 17 frt, Kohn D. Ernő cipész üzlet 93 frt 50 kr. Kohn Fülöp liszt, buza keres. 54 frt. Voith Péter liszt keres. 67 frt 50 kr. Weisz József fűszer és vaskereskedő 97 frt. Péter József örök. szatocs-boráros 19 frt 25 kr. Czink Jánosé és fia szíjgyártó 20 frt 60 kr. Id. és ifj. Horoviz építési és kavic szállítási 657 frt 55. Kohn Filipe déli gyümölcs árus 11 frt 89 kr. Forenczi Károly szatocs, bor, trafik, 19 frt 25 kr. id. Rozendorf József gabona üzlet 14 frt 12 kr. Voith Péter tejárú — frt — kr. Korbuly Bogdáné tejárú 72 frt. L. Farkas Géza orvosi gyakorlat 74 frt. Tamási Tamás és István dívat kereskedés 135 frt 81 kr. Györke Sándor csizmadia 14 frt 80 kr. Kohn Mór zsiszárú 10 frt. Káhn Nátán Sámuel bór stb. árus 31 frt. Fischer Vilmos porcellán keres. 60 árus 102 frt 93 kr. Kapeza Imréné lakatos 17 frt 40 kr. Havas Armin vegyeskeres. 43 frt 50 kr. Weisz Lázárné szatocs boráros 22 frt 80 kr. Weisz és Grünwald szobafestők 27 frt 40 kr. Márkovics Simon férfi szabó 27 frt 25 kr. Rignát Gyula mézszáros székállók 18 frt. Biázini Sándor keres. 326 frt. Hart Mátyásé rézműves 18 frt 75 kr. Grün A. Lipót árverési csarnok 97 frt. (Folyt. következik.)

Igaz-e?

Igaz-e, hogy a kolozsmonostori uradalmi gondnok ar a hivatalos órákban megtalálható a telekkönyvi hatóság árverési helyiségében mindig, a maga hivatalos helyiségében soha, vagy nagy ritkán?

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, július 15.

— **Sósfürdő Kolozsvárt.** Közel két éve hogy városunk tanácsához indítvány tétetett arra nézve, hogy a békési oldalon fakadó sós forrásokból egy köz-fürdő létesíttessék s több mint egy esztendeje, hogy a szakszaktályok ezt az életre való indítványt legmelegebben fogadták és a tanácsot a kivitelre utasították. Am a mi tanácsunk ezt az ügyet is szegre akasztotta, mert hiszen ez a polgárság közjólétét érdekli s tehát nem szül — vas koronás keresztet. — Mint értesültünk, Béli Ákos gr. főispán ur a dr. Maly István tiszteletbeli főorvos megajított indítványt folytán intézkedett.

— **A Lövész-egylet** holnap tartja meg közgyűlését, a melyen elhatározzák, hogy fennmaradjon-e továbbra is az egylet, vagy ne maradjon. A gyűlést a polgármester ur hívta egybe, de ő jelenleg fűrdőzik. Hanem azért megtalálják. Ugy tudjuk, hogy a városi tanács kegyéből a lövész-egylet nem igen részesül; úgy tudjuk, hogy a magistratus nagy hajlamokat érez eltérni a földszinéről a hasznos sport egyület; hogy miért, azt nem mondja. Holnap lesz a közgyűlés. A részvényesek álljanak a sarkukra és adják jelét annyi életre valósnak, hogy megtudják védeni azt az intézményt, a melynek fennmaradását óhajtják. Gondolják meg a polgárok, hogy egyszer nekik is igazuk lehet és nem mindig az a helyes, a mit a városi magisztrátus bölcsi indítványoznak. Különben, ha az egyület ismét életre kelti a polgárság buzgalma, a honvéd tisztikar is megígérte, hogy a lövész-egyletnek oszlatkozni fog.

— **A kolozsvármegyei és kolozsvári egyesült 48-49. honvéd segélyező egylet** Kolozsvármegyei tárnák közgyűlései termében 1893. jul. 22-én, szombaton délután 5 órakor gyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívhatnak. Tárgyak: Tiszjtjtás. Több rendbeli egyesületi ügyek. Kolozsvár, 1893. jul. 12-én. Inczedy Sámuel ezredes, elnök.

— **Mérgezés gombával.** Tegnap az itteni piacon a legmérgesebb fajta gombákat árultak bizonyos monostori asszonyok és akadt olyan ügyetlen szakácsné a ki jó drágán megvette a kővér csemegét. Tudomásunk van arról, hogy előkelő háznál, hol ebből a gombából volt faladva az asztalra, az ebéd után alig egy órával a gyermekeken jelentkezni kezdtek a mérgezés tünetei a mit nagy mérvű és gyakori hányás követett. Ezután a családnak mindenik tagja átmént hasonló kinokon s a házi nő egész nap nehéz beteg volt.

— **Ferenec József,** unitárius püspök, kir. tanácsos családjával együtt ma reggel Gyaluba utazott. Pár hetet ott lakó erdész búsán tölt a népzserű főpap.

— **A „Kolozsvár”-ban** valaki nem tud eligazodni, hogy mikor tévedtünk? Akkor-e midőn azt írtuk, hogy Albach Géza polgármester családjával a Félix fűrdőbe utazott? vagy akkor, midőn azt írtuk, hogy „Közegészségügyintézkedés.” Albach Géza polgármester ur a kolera birre a püspök fűrdőre utazott stb. Mind kétszer tévedtünk. Illetőleg rosszul írtuk meg a hirt. Most, hogy a Kolozsvár alkalmat ad rá szívesen igazítjuk helyre tévedésünket. A hir helyesen így hangzik:

— **Köztiisztasági intézkedés.** Albach Géza, kir. tanácsos, polgármester ur önágyása a Püspök fűrdőre utazott.

Ha most is tévedtünk volna: kérjük a Kolozsvárt, szíveskedjék figyelmeztetni.

— **Virágkornó.** Gyönyörű és Kolozsvárt eddig még nem produkált látványosságot rendez a kolozsvári játékosnyő-egylet a jövő hé elején. A sétaterén virágkorzót fognak rendezni a néptünep alkalmával, mely alkalommal virágokkal pazarul feldíszített fogatokkal fog a közönség gyönyörködni. Az tünepély sikerét biztosítja az, hogy a nőegylet két kiváló és fáradhatatlan tagja Inczedy Samuél urnő és Csiky Teréz urhölgyek állanak. A virág korzóra nézve az előkészületek már is folyamatban vannak társadalmi életünk előkelő köreiből és nagyon sok virágokkal gyönyörtelen díszített kocsi fogunk a sétaterén látni. A virág korzóra nézve közelebből részletesebb tudósítást küzlünk.

— **Énekesek.** A fővárosi operaház részére magasabb kiképzésre Kolozsváron nem talált az intendáns alkalmas erőket. A tavaszi próbákon részt vett tagok értesítéseket kaptak, hogy közreműködésüket nem veszik igénybe az operaház részére.

— **A kolozsvári hidutezal híd** egyik oldalát bontják csiga lassusággal. A másik oldalát a jövő évben fogják bontani. Addig a kocsi közlekedés felváltva, hol az egyik, hol a másik oldalán fog megtorlódni. Hogy a közúti gőzvasut mikor fog ezen a hiden átmenni azt most még tudni nem lehet.

— **Lovagias ügyek a Vásonkeő-perből.** Ama szenzációs váltópörnek, melynek utolsó aktuusa is már lejátszódott a törvényszéknél, folytatása lesz lovagias uton. Polonyi mint az a végtárgyaláson mondott záró beszédében jelezte is — lovagias uton vesz elégtételt. Polonyi Géza, Várady Károly országgyűlési képviselő és dr. Sik Sándor ügyvédet bizta meg ügye elintézésével. Ezek tegnap délelőtt keresték Eötvös Károlyt lakásán, ügyvédi irodájában s több helyett, de nem találták meg. Mindenütt levelet hagytak Eötvös Károlynak czimezve, a melyben értesítik, hogy Polonyi Géza az ügy elintézésével őket bizta meg s fölkéri egynttal, hogy segédeit lehetőleg azonnal nevezze meg. Estve Eötvös Károlyt lakásán ott-hon találták s itt kértek Eötvös Károlytól lovagias elégtételt azért a sértésért, melyet Polonyi Géza tegnap védőbeszédében talált. Eötvös ezzel válaszolt: Jó, majd intézkedem." Később megnevezte segédeit gróf Károlyi Gábor és Horváth Ádám országos képviselőt. A két fél segédei ma délből tanácskoztak az ügy elintézésé dolgaiban. A párbaj valószínűleg már ma délután lesz meg valamely fővárosi vívóteremben. A másik affér egy tárcza-közlemény miatt merült fel. A Magyar Ujság tárczában, melyet egy fiatal nő írt, Vásonkeő özveggyét, illetve néhány megjegyzéssel. Ádám Károly, Eberling Amália férje e miatt két katona tiszttel provokáltta a lap szerkesztőjét Kende Zsimondot. Kende gróf Károlyi Gábor orsz. képviselőt és Bert örnagyot kérte föl ügye elintézésére.

— **A kolozsvári kerékpáros egy-** let a következő szép touret teszi meg közelebből: Kolozsvárról vasuton indulás augusztus 5-én este 8 óra 32 p. Piskire érkezés 6-án reggel 5 óra 10 percort. Kerékpár ut Piski-Déva 12 km. Déva-V. Hunyad 16 km. V. Hunyad-Kálán Zeyk falva 9 km., itt kell lenni d. u. 6 óra 35 perc. Vasut: K. Zeykfalva-Petrosény. Kerékpár ut: Petrosény-Hátszeg 44 km. Hátszeg-Káransebes 63 km. Káransebes-Do macsina 35 km. Domacsina-Herkulesf. 31 km. Herkules-fürdő-Uj-Orsova 35 km. (Ada-Kalch) Uj-Orsova-Kazán-szoros 23 km. Traján-Szébenyi tábla, Kazán-szoros-Dreszkovó 45 km. Hajó-állomás, Dreszkova-O-Moldova 30 km. O-moldova-Bázias. Vasut: Bázias-Temesvár—Arad—Nagy-Várad—Kolozsvár. A résztvevő kerékpáros tagok e hó 30-áig a kerékpáros egylet kapitányánál kell, hogy jelentkezzenek. Az ut melyet kerékpáron megtesznek 400 kilométer. Olyan szép körut mely a kolozsvári kerékpáros egylet nagyon szép hírnevét a hazai sport egyletek között még magasabbra emeli.

— **A szepítő-egylet** javára egy forintos nyugdíjakat kívántották: Hegedűs Ferenc, Demeter Károly, Tauffer Ákos, Gámcenzi Márton, dr. Isacn Aurél, Herepei

Gergely, Sárkány Ferenc, Sárdi Lőrincz, Gazsi József, Csiky Teréz, Andrásovsky-nő-nérek, Andrásovsky Efruin, dr. Szentkirályi Gyula, dr. Nagy József, Tautzer János. — Az egyesület választmányának nemesszivi adakozóknak hálás köszönetét nyújtja.

— **A felszámolás** alatt álló erdélyi pinze egylet borteuerelők szövetségének vagyon kimutatása. 1893. június hó 30-án. Mérleg kivonat. Vagyon: kintlévő követelések személy számlán 45678 frt 83 kr tárczában levő váltó 1050 frt, bizományi számlán 759 frt 40 kr. Készpénz készlet 181 frt 88 kr. Összesen 47,670 frt 11 kr. Teher 1968 frt 97 tartozás. Maradvány mint valószínű tiszta vagyon 45,701 frt 14 kr. A felszámoló bizottság.

— **Meghívás értekezletre.** A kolozsvári iparos ifjak és ipari alkalmazottak betegsegélyező pénztárának — valamint az iparos ifjak önképzőkörének folyó hó 9-ikén közgyűlésileg kiküldött előkészítő bizottságot tisztelettel meghívom a folyó hó 17-én azaz hétfőn esteli 7 órakor a tencsintér Máriaffi-házban tartandó gyűlésre. Dr. Salamon.

— **Utolsó előadás.** Az Ujvilág című mulató kertben a tamburások ma utoljára fognak játszani mely alkalommal a legkiválóbb darabokat fogják előadni. Kintnő ételekről és italokról az Ujvilág jóhírt bérlije Dobos G. József fog gondoskodni.

— **Hangverseny.** Löw Ákos Szegedről, kedden hangversenyt fog rendezni a nyári színházban.

— **Házaszonnyok figyelmébe.** A fehérneműek fenyésre és tisztára való vasalása cséjájából eddig majdnem minden szer és methodus alkalmatlannak bizonyult, úgy, hogy minden ilyenmő ajánlkozást figyelmen kívül hagytak gardasszonyaink. Jelenleg városunkban időzik egy ember, ki számtalan bizonyítvánnyal bizonyította, hogy az ő rendszerével a legkényesebb igényekkel is ki lehet elégíteni. A művasalás az ő rendszerére szerint rövid időn elcsajátható. Ajánljuk az erre vonatkozó hirdetését olvasóink figyelmébe.

— **A kolozsvári iparos ifjak** és ipari alkalmazottak betegsegélyező pénztára 1893. július 23-án Vasárnap délután 3 órakor tartja alakuló közgyűlését a tanács-ház nagytermében. Ezen közgyűlés választja meg: a pénztár igazgatóságát, felügyelő bizottságát és a választott bíróságot. A közgyűlésben szervezeti joggal bírnak: a) felosztott, iparos ifjak önképző és betegsegélyező-egyletnek tagjai; b) azon önálló iparosok és iparos segédek vagy alkalmazottak, akik ujjonnan iratkoznak be. Beiratkozni lehet a volt önképzőkör helyiségében (tenecintér Máriaffi-ház) és a közgyűlés színhelyén a közgyűlés megkezdése előtt. Minthogy az igazgatóság, a felügyelő bizottságba és a választott bíróságba az önálló iparosok közül — az alapszabályok értelmében — bizonyos számú tagokat kell beválasztani: az önálló iparos urakat kérjük, jelenjenek meg a közgyűlésen minél nagyobb számban. Kolozsvárt, 1893. július 15-én. Az előkészítő bizottság.

— **Esküvő.** Felvinczen Szacsavai Zeigmond földbirtokos f. évi július hó 16-án fogja esküvőjét megtartani felvinczi Schicsel Albert városi járási orvos bájos és művelt leányával Jankával. Áldás és örökös meglegedés kísérje frigyerelépésüket!

— **Regény.** Litzenmayer nővérekre még emlékszik bizonyára a kolozsvári publikum a Csóka Sándor idejéből. Ezek a nővérek táncszalkák is játszódtak is elég ügyesen. Azóta a Litzenmayer nővérekről alig hallottunk hirt. Most azt olvassuk, hogy Litzenmayer Szidi egy alig 20 éves színésszel Dely Lajossal, Csóka Sándor kézdíráshelyi társulatától megszökött s egy szomszédfaluban titokban egybekeltek. A fiatal színész, hogy oltsa elé léyhessen, kitért a zsidó valásból s felvette a keresztiséget.

— **Csak magyarul!** A budapesti és tuzományegyetemen ismételve előfordult, hogy szigorlatot tevő jogászok és bölcsészek idegen nyelven megirt doktori értekezést nyújtottak be s azok alapján promoválták őket. A budapesti egyetemi tanács most el-elhatározta, hogy ennek az ebuzusnak véget vet s a kultuszminiszterhez fölterjeszté t intézett, hogy rendeltileg is tiltsa el az idegen nyelvű doktori értekezések elfogadását s legfeljebb kivételes esetekben engedje meg a latin nyelvű dolgozatok benyújtását.

— **A dákórománok áldozata.** Lugosi levelezőnk jelenti a következő esetet: Lintia Dömötör, gör. kel. román néptánító, most hosszabb idő óta volt alkalmazva Illadián, Krassó-Szörény vármegyében. A nép szerette igaz barátságos bánásmódjáért, melylyel mindenkit megtudott bódítani, egyedül afalu egynehány intézőt nem. Még pedig azért, mert Lintia a magyarokhoz húzott s nem egyszerre szemére vetette többeknek, sőt a pópának is, hogy jebb volna, ha a nép művelődését segitnék elő, minthogy oly árult fantazmagóriáknak adják oda magukat, mint az egyegyes, hatalmas Románia állam képe. Természetes, hogy az egyegyes Románia hievei minden áron ki akarták turni állásából a derék tanítóbt, de ez nem sikerült nekik. Ekor elhatározták, hogy erőszakkal tezik el láb alól. E hónap 6-án este a tanító feleségével együtt kintt áll a háza előtt mely a községházával éppen átellenben van. Már 9 órára járt az idő, midőn egyszerre csak lövés dördült el és a tanító életveszélyesen megsebesítve lebukott a padról. Közelellentül az első lövés után, eldőrdült a második, és a golyó a tanítónét találta, kin szonban csak csak könnyű sérülést ejtett. A tettest, ki minden valószínűség szerint úgy lett felfogva, még nem sikerült elfogni, de a csendőrség már nyomon van. A tanító 8-án szombaton meghalt.

— **Katonai öngyilkosok statisztikája.** Egy előttnk fekvő statisztikai adat azt a tényt deríti ki, hogy Németországban 100,000 emberre 61, Spanyolországban pedig 14 öngyilkos katona esik s a többi államok katona-öngyilkosai e két szám között váltakoznak. Az osztrák-magyar hadseregben 100,000 emberre átlag 131 katona esik, a ki öngyilkosság utján vet véget életének. A statisztikai adat szerint míg a többi hadseregeknél ez a szomorú számsor folyton apadóban van, addig nálunk egyre emelkedik, mert pl. még 1891-ben 8 öngyilkos volt az átlag-szám a hadseregben. A tiszteknél aránylag kétszer akkora az öngyilkosok száma, a legénységénél pedig, — Anglia kivételével — az ujonczok adják a szomorú számoknak nagyobb részét. Az egyes fegyvernemek szerint osztályozva legtöbb az öngyilkos szekerészek s azután a gyalogosok között; végül halálánem szerint tekintve, 70-80 százalék löfegyver segélyével végzi ki magát.

— **Harcz a rablókkal.** Megirtuk a napokban röviden, hogy Rósa József török-szakosi földbirtokos ellen vakmerő rablótámadást követett el egy 20—25 tagból álló rablóbanda. A rablók, mint kiderült, oláhok voltak s vezérüket sikerült is kézrekeríteni a csendőrségnek. A rablótámadásról a következő tudósítást adjuk: Erdélyből szállingózott át a magyarországi délvídekre az a 20—25 főből álló román rablóbanda, a mely hétfő éjszakáján formális harczot vívott Rósa József török-szakosi uradalmában az odavaló cselédséggel. A rablók a sötét, esős hajnalon hatoltak be a földbirtokos lakására, valószínűleg alkulosok segélyével. Az egész csapat állig föl volt fegyverkezve s a ház elé őrszemeket állítottak, míg nagyobbbrészt a szobákba vonult s rabolni kezdett. Rósa a zajra fölébredt s rosszat sejtve, teljes erejével megrántotta az ágya mellett lévő csengő szinorját. Ez a csengő részharang a portán s több ízben sálkség volt már rá a rossz emberektől lakott vidéken. — A csengétyű hangjára ásókkal, fejszékkel, és dorongokkal összefutott a cselédség s megtámadta a rablókat, a kik hevesen védtek magukat. A banda tagjai a kezükben levő tárgyakkal keresztül igyekezett törni a cselédék vonalán. Lövések dördültek el, azután kés és fejszeharcz kezdődött. Az ütközésben egy báros halálosan megsebesült, egy rabló súlyos sérüléseket szenvedett. A banda tagjainak lövések és fejszeceapások között sikerült kirohannia az utcára, a hol csakhamar eltűntek a sötétben. A rablótámadásról rögtön értesítették a csendőrséget, a mely megkezdte a nyomozást s eddig három rablót elfogott. A vakmerő rablóbanda vesére egy 22 éves oláh legény, Alcsa Trifun, a ki eddig még nem került kézre.

— **Nyelvezan millies menyasszony.** Borghese Scipió herceg, Borghese Pál hercegnék a fia, aki tavaly elvesztette egész vagyonát, mint Rómából telegrefálják, eljegyezte Miss Vanderbiltet, az amerikai vasutkirály leányát, akinek cselékye nyolvanmillió líra hozomány van. Scipió herceg tüzérfőhadnagy. Az eljegyzés Betelli new-yorki pápai légatusnak a műve. Remek mű, az bizonyos.

Szerkesztőségi üzenetek.

L. J. P. falva „Vasvári Pál sírjánál.” A költsémenyben van uémi, gondolat s kidolgozásán is meglátszik a helyes érzék de arra gyenge és csiszolatlan, hogy a nagy közönség előtt megjelenhessen. Némi átdolgozással bekludhatné a „Tört Lapok”-nak.

Holyka. Sz.-Udvarhelyt. Arczképét küldje meg a kiadóhivatalnak és onnan közvetítik az illetőnek. A kiadóhivatal tudatni fogja az ön címét s aztán levélben értekezzenek a feltételekről.

Előfizető. Tudomásunk szerint a közúti vasut július 25-én nyílik meg. Ez azonban ép annyira bizonyos, mint az eddig hallott terminusok, a melyek májusról, júniusról, stb. beszéltek. Most szorgalmasan dolgoznak, de a főtéren sok a munkunk. A késedelemért maga a hatóság sokkal hibásabb mint a vállalkozó, mert ők vannak abban a gyanuban, hogy a piszmogást kegyesek elnézni.

Irma. Így hangzik: „Szegény Roland nagyon szerette őt, az asszony is, — az égbe esküdtött, Am Roland érte ábránd képeit: Míg a más egy pinzérral megcsókolt” stb.

Csak pikáns írt, de nem drasztikus. Minden nő egy lélekteni rejtély, a mit nehéz megfejteni. Abban a világban, a hová ön csúsz — mi nem keresünk karaktert. Hadd keressék azt a posták. Ők ráérnek — nem feltalálni, hanem megcsinálni.

K. S. Sz. Somlyó. Előbb lássuk tudósításait. Azután reflektálunk ajánlatára.

Közönség köréből.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Becses lapja tegnapi számában közli, hogy Péter és Pál napján az egyik ref. templomban a lelkes elmaradása miatt nem volt megtartható az istentisztelet. Miután azon a héten, melybe az említett hétköznap beleszik, az egy k templomban én voltam a soros, tartozom magamnak annak a kijelentésével, hogy a szóban forgó, vagy ahhoz hasonló

eset v e l e m sem akkor, sem máskor nem történt s az azt hibáztató sorok re a m e szerint egyáltalában nem vonatkozhatnak.

Kolozsvár, 1898. jul. 15.

Zoványi Jenő,
ev. ref. lelkész.

Cirkusz-e vagy színház?

Tek. szerkesztőség! A színházról írt azon hirt, hogy ott cirkusz mutatványoknak nincs helye, — teljesen helyeslem és azt a nézetet osztom.

Egy színházlátogató.

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti táviratai)

Eötvös—Polónyi affaire.

Bpest, jul. 15.

Polónyi Géza abban a levélben, a melyet segédei által tegnap Eötvösnek küldött — kijelenti, hogy ő bár Eötvöst lovgias elégtételadásra képtelennek tartja, mégis a sértésért provokálja.

Eötvös segédei: gr. Károlyi Gábor és Sturman György tegnap este tárgyalták az ügyet és kijelentették, hogy az elégtételadásnak nem látják helyét.

Erre a kijelentésre Polónyi Géza ma a lapokban nyilatkozik. Nyilatkozatában Eötvösről becsületbeli dolgokat közöl és végül Eötvöst gyávanak mondja.

Budapest, július 15.

A „Pesti Napló”-ban ma Károlyi Gábor gr. és Sturman György, Eötvös segédei nyilatkoznak és kijelentik, hogy őket Polónyi félreértette, mivel nem Eötvös nem akar verekedni, hanem ők nem engedik, hogy felük Polonyival megverekedjék, mivel ők Polonyit párbajképtelennek tartják.

Kammermayer diszpolgár.

Budapest, jul. 15.

Kammermayer budapesti polgármestert Fiume várossa diszpolgárrá választotta.

Exhumált muzska.

Budapest, július 14.

Pallacin muzska ezredes sírját ma reggel hat órakor kezdték felásni.

A boltozott sírboltban megtalálták a negyvennégy év előtt eltemetett muzskának összes csontvázát, egyenruha foszlányait és gombjait.

A honvédelegénység nem volt kirendelve, csak a **tisztikar vonult ki.** (A budai honvédszobor leleplezésénél a közönség meglegedett volna, ha a tisztikar kivonulását a **felsőbb körök** megengedik vala. Szerk.)

A holttetést fakoporsóba tették.

Négy **közshadseregbeli** altiszt vállán vitte a kocsi, a kik a vasúthoz is kísérték.

A holttetést egy **közös hadseregbeli** főhadnagy kíséri, a **határon ez adja át a muzska katonaságnak.**

A magasabb körök attól féltek, hogy zavargás fog kiútni.

Ez oknál fogja a **csendőrséget kényszerítette helyetkék.**

Erre azonban nem volt szükség mert az tünepély csendben kegyeletes jelleggel folyt le.

Szigligety özegeye meghalt.

Budapest, jul. 15.

Szigligety Edéné, néhai Szigligethy Ede hírneves szinpadí író özegeye, tegnap meghalt. Szigligetyné 15 évet élt férje halála után.

Feloldó szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Szerkesztő és kiadólapnyájados:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

BOSCOVITZ A. látszerész Kolozsvárt.

Egy drb szintelenítő (achromát) színházi látszóvet 8 frt helyett most 4.50 kr.

Egy drb színházi és tábori látszóvet 20 frt helyett most 10 frt.

Egy drb uti fémlágmérő „Aneroid Barometert” 8 frt helyett most 4.50 kr.

Egy drb finum szemüveget vagy csipetűt 3 frt helyett most 1.60 kr.

Egy drb II oszt. szemüveg vagy csipetűt 1 frt 60 kr helyett most 60 kr.

Egy közönséges szemüveget 25 krért.

Ezen kívül börpották, tájtek., borostyánkőáruk, illatszerek, pólczák, esernyők, utasó tárgyak, chinai áruk stb. stb sokkal jutányosabban árultatnak, mint eddig.

35 év óta fennálló jó hírnevű üzletemet ajánlom a n. ö. közönség figyelmébe

BOSCOVITZ A. látszerész, hídutca 4 sz. a „Hangária” szálloda átellenében. (6-7)

H i r d e t é s e k.

Sz. 13,170—1893.

tanácsai szám.

644. (1—8)

Pályázati felhívás.

Kolozsvár sz. kir. város által épített járvány-kórház berendezéséhez több rendbeli butorra, ágyneműre és más hasonló cikkek levén szükség, alóli Tanács felhívja az ezek előállításával, illetőleg eladásával foglalkozó iparosokat és kereskedőket, hogy az alább felsorolt butor- és ágyneműek, valamint háziesszék-zök szállítására vonatkozó zárt írásbeli ajánlataikat legkésőbb 1893. évi Julius hó 20-án (Csütörtökön) déli 12 óráig a Tanács iktató hivatalába adják be.

Az árlejtés és szerződés feltételei a következők:

I.) Ajánlatot lehet tenni úgy az összes, mint az egyes szükségleti cikkek előállítására és szállítására, de minden esetben pontosan jelezni kell, hogy az egyes cikkek darabonként milyen áron állítatnak elő, ebbe beleszámítva a járvány-kórházhoz való elszállítását is.

II.) Minden szükségleti cikkből egy darab minta mutatandó be, még pedig a Városház emeleti előcsarnokában; miután az ajánlattevő neve egy papírszeleten jelendő.

III.) Szóbeli ajánlatok nem fogadtatnak el, hanem csak 50 kros bélyeggel ellátott, lepecsételt zárt ajánlatok, melyekre ez a felirat teendő: „Kolozsvár sz. kir. város tekintetes Tanácsához.”

Írásbeli ajánlat kereskedőtől iparostól
a kolozsvári járvány-kórház számára szállítandó szükségleti cikkekéről, 13,710—1893. tanácsai számhoz.

IV.) Az ajánlatok a Tanácsnak 1893. évi Julius hó 20-án délután 4 órákor tartandó ülésen fognak felbontatni, még pedig az ajánlattevők jelenlétében; az ajánlatok fölött a Tanács azonnal határoz, s a kinek az ajánlatát elfogadja: az az a szerződés azonnal meg fog köttetni, még pedig a jelen árlejtési és szerződési feltételek egy példányának az aláírásával.

V.) Az elfogadott vállalkozó köteles a szállítandó tárgyakat az ajánlat elfogadásától számítva legkésőbb 8 nap alatt előállítani és a járvány-kórházba szállítani, ott a benntartott minta szerinti előállításban át- és számba adni.

Ha valamely tárgy nem felel meg a mintának, vagy ha nem kellő számú példányban állítottatott elő: vállalkozó köteles újabb 8 nap alatt kellő minőségű példány előállítani, s illetőleg a hiányokat utánpótolni; ellenesetben a Tanács jogosítva lesz azokat bárhonnan is bármilyen más vállalkozótól is beszerezni, a midőn is az ártöbblet a késedelmes vállalkozón bíróság fog behajtani.

VI.) A szállítandó áruk ára az elfogadott egységárak szerint az átvételtől számítva 8 nap alatt fog kifizettetni a városi pénztárból a vállalkozó II. és III. fokozatu bélyeggel ellátandó nyugtárványára.

VII.) Az előállítandó, s illetőleg a szállítandó tárgyak a következők:

A.) Butorneműek:

- 24 erős vaságy kovácsolt vasból.
- 16 éjjeli asztal.
- 12 köpőláda.
- 20 fekete tábla az ágy fejéhez.
- 2 íróasztal.
- 20 közönséges karosszék.
- 2 nagy fiókos záros szekrény (chiffoner).
- 2 szekrény az irodába.
- 2 kisebb szerű asztal.
- 1 ételhordó tábla.
- 1 bonczoló asztal bádoggal bevonva.
- 1 fiókos szekrény (chiffoner) eszközöknek.
- 1 konyha-asztal fiókkal; ágynak is használható.
- 2 szekrény edényeknek a konyhába; pólcsoz a kamarába.
- 1 nagyocsa fehér asztal.

B.) Ágy- és fehérneműek:

- 86 szálmazsák.
- 80 lepedő.
- 20 lószór-párna.
- 20 szalma-párna.
- 40 csikos párnahéj.
- 32 pokrócz.
- 80 férfi és 30 női hosszú ing.
- 12 háló-kabát vászonból.
- 22 hosszú törülköző kendő.
- 20 tányértörölő.
- 2 törölő-ruba és ugyanannyi törülköző a bonczteremhez.

C.) Különféle háziesszék-zök:

- 12 bontó-fésű és ugyanannyi aprófogó.
- 20 pár papucs.
- 20 mosdó-tál.
- 30 ételhordó csésze.
- 40 tányér.
- 20 pár kés.
- 12 pakfong kanál.
- 4 vizes kanta.
- 30 tég-pohár.
- 4 szoba-hőmérő.
- 3 lámpa a szobák világítására.
- 2 cseber.
- 3 fali bádoggal víztartó-csappal, alatta mosdószekrény-tállal; egyik az irodába, egyik az orvos szobájába, 4 nagy irrigátor; ezen kívül még 2 tál.
- 2 bádoggal öntöző-kanna, egyik kisebb, rosta nélkül.
- 2 bonczoló-kabát.
- 1 kisebb, 1 nagyobb mosó-teknő.
- 1 mangurló és 1 téglázó vas.

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsának 1893. évi Julius hó 14-én tartott üléséből.

Polgármester helyett:

Losonezi János,
városi tanácsos.

A kolozsvári Téglagyár-Részvénytársulat
1893. évi Julius hó 24-én (Hétfőn) délután 4 órákor
a Hitelbank és Zálogkölcön-társulat helyiségében
tartandó

rendes közgyűlésére

a t. részvényes urakat tisztelettel meghívja

Kolozsvárt, 1893. évi Julius hó 13.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1892-iki üzletéről, a vagyon-mérleg, a veszteség- és nyereség-számla előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottságnak ezekre vonatkozó jelentése.
3. Határozat az igazgatóság előterjesztése felett.
4. Választások.

Figyelemztetés! A közgyűlésen az alapszabályok 8. §-a értelmében csak azon részvényes vehet részt, illetőleg szólhat és szavazhat, a ki a közgyűlést megelőző napig legalább egy részvényt letéteményezett.

642. (2—2)

Tenyészállat eladás.

Gróf TELEKI A. tancsi uradalmában,
posta, távirat és vasút Szász-Régen,
eladó

kendi-lónai és bonczhidai faj keresztezésből származott

13 darab négy éves tenyész-kan,
á 120 kilogramm;

20 darab két éves tenyész-kan,
á 75 kiló;

52 darab tenyész-kocza,
á 75 kilogramm.

Értekezhetni egyenesen ANTAL LAJOS tisztartóval Tancson.

623. (5—x)

Legfelsőbb helyen engedélyezett

„Duna” biztosító-társaság.

Összes biztosítéki alap

több mint 10 millió forint.

Ezennel van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a „Duna” biztosító társaság Kolozs, Szolnok-Doboka, Naszód-Beszterce, Torda-Aranyos és Maros-Torda megyékre a fő-ügynökséget reám ruházta.

A „Duna” biztosító társaság biztosítéki alapja tőkében és tartalékban 7.190.258 forint és évi díjbevételekben 3.700.000 forintnál többet, összes biztosítéki alap tehát 10.000.000 forintnál többet tesz ki. A „Duna” biztosításokat eszközöl szabott díjak mellett:

- a) tüzkár ellen lak- és gazdasági épületekre;
- b) jégkár ellen mindennemű terményekre;
- c) szállítási veszélyek ellen tengeren s vasuton és
- d) az ember életére, tőkére és járadékokra, minden kombináció szerint.

Miután még fölemlítem, hogy az előforduló károk a legteljesebb mértékben megbecsülhetnek és a társaság által a legpontosabban kifizettetnek, kérem becses ajánlatait s maradok

kiváló tisztelettel:

FARKASHÁZI FISCHER VILMOS,

KOLOZSVÁRTT,

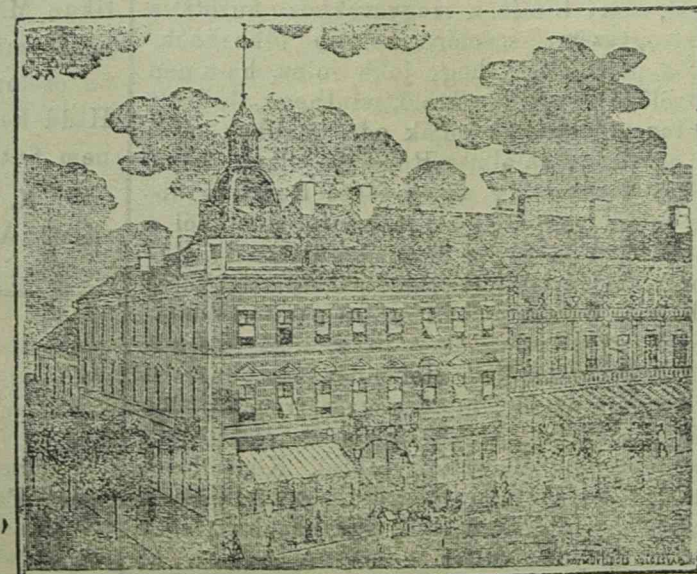
közép és tivoli u. csa sarkán.

637. (1—3)

Kolozsvár főtere egy szép épülettel gazdagodott a régi „Pannónia” vendéglő egész újjonnan történt kiépítése által. Ez épület ma mind kívülről, mind belülről a modern igényeknek minden tekintetben megfelel és

„KÖZPONTI SZÁLLODA”

cím alatt a figyelmével mindenre kiterjedő tulajdonos NAGY GÁBOR vezetése alatt áll.

Az utazók és vendégek kényelmére modern berendezéssel van. Külön termek kiscsobb nagyobb társas összejövőre, bankettre, dísz terem nagyobb ünnepélyekre. Az utasok részére kényelemmel berendezett vendégszobák vannak. Az árak ez elcsúszta vendéglőben szolidak. A kiszolgálás kitűnő. A város minden részébe telefon összeköttetése van.

132 (15—x)

Nyári helyiség megnyitás!

Van szerencsém a nagyérd. közönséggel tudatni, hogy a „H6ja” szálló alatt levő

„Dónát”

című

KERTI HELYSÉGEGET

Vasárnap, folyó hó 16-án

Kőczé Antal zenekara közreműködésével megnyitom.

E kerti helyiséget minden igényeknek megfelelően rendeztem be, hol is kitűnő hideg és meleg ételek, jégbehűtött küküllőment borok és kőbányai sör mérsékelt árak és pontos kiszolgálás mellett kaphatók.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

tisztelettel:

647. (1—1)

Krisztján Vilmos,

vendéglős.

FONTOS házi asszonyoknak és mosó-intézeteknek!

Csak egyszeri tanítás után mindenki könnyen felfogható, legkíméletesebb, igen elősmert módszer szerint elsajátíthatja a ruhamosást és kiténő fénnyalást minden vasalóval, erős nyomás nélkül a hiroves ártalmatlan

havasi gyopár-ezüst ruha-fénnyel,
minden legesekélyebb megerőltetés nélkül.

Itt tartózkodásom a „Központi” szállodában csak 6 napra terjed, 15—22 ig. A tanítás ára 1 frt. Található délután 2—4 óráig. Délelőtt oktatást adok a házaknál. Tisztelettel KLAUSBRUNN J. cs. és kir. eng. magántanító. Szakiskola Bécs.

A „Nemes Pester Journal” 1893. év május 10-én írja: Nyilvános elősmérés Egy néhány nap óta a fénnyalás könnyű methodusa a hiroves KLAUSBRUNN félé havasi gyopár ruha-fény a legjobb sikerrel bevezettetett, mint szintén a mosás a pat. mosóporral, amely a ruhát és erőt kíméli — és ezért KLAUSBRUNN urnak Bécsből elősmérésmet és megelégedésemet nyilvánítom ki. Weissmann Adoli mosó és tisztító intézete Budapest, Királytőze 25.

Ugyazintén a budapesti ipartanoda által is megdicsértetett és elősmertett ezen methodus miután a tanítványok egyetlen egy lecke után otthon a legszebb próbákat teheték.

1000 elősmérés található szives megtekintés végett.

646. (1—2)

Két Decima (sulymérő)

teljesen jó karban,

igen olcsó áron eladó.

Mindeniken 750 kilóig lehet mérni.

Értekezhetni:

Merksits Sándornál,

Feleki-ut 3. szám alatt. 640. (2—3)

A magyar királyi állami kolozsi
gulya-telep

csemege-sajt készítményeinek

kizárólagos raktára

Kónya Sándor

fűszer-, csemege fő- és fiók-üzletében,

Kolozsvártt.

624 (2—3)

Cholera elleni védekezés!

Legbiztosabb védőszer Cholera ellen

vegyszeres folyékony szénsavval készített

Szik (Szoda) viz,

a mennyiben a szénsav mindennemű bacilusoknak, de különösen a Cholera-bacilusoknak a legveszedelmesebb gyilkosa.

Vízvezetési vízzel vegyítve ezen Szikviz igen kellemes és azért mégis igen szénsavdus hűsítő ital.

VALENTINI ADOLF,

634. (3—5)

gyógyszerész és Szikvizgyár tulajdonos Kolozsvártt.

Cholera elleni védekezés!